

**Sprawozdanie z realizacji
Gminnego Programu
Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów
Uzależnień na terenie
Gminy Choroszcz
za 2018 rok**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na terenie Gminy Choroszcz na 2018 rok określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Program realizowany jest na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018r., poz. 2137 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019r., poz. 852)

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na terenie Gminy Choroszcz diagnozuje obszary problemowe, określa cele oraz precyzuje zadania profilaktyczne na trzech poziomach: uniwersalnym, selektywnym oraz wskazującym.

Finansowanie działań w ramach profilaktyki uzależnień ujęto w planie budżetowym gminy na rok 2018 w dziale 851 – ochrona zdrowia, w rozdziałach:

- 1) 85153 – zwalczanie narkomanii – 18 000 zł;
- 2) 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi – 190 000 zł;
- 3) 85195 – pozostała działalność w ramach ochrony zdrowia – 12 000 zł.

Do 31.12.2018 r. zostały wydatkowane następujące kwoty:

- 1) w ramach rozdziału 85153 – zwalczanie narkomanii: 13 440 zł.
- 2) w ramach rozdziału 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi: 180 664,60 zł.
- 3) w ramach rozdziału 85195 – pozostała działalność w ramach ochrony zdrowia: 11 000 zł.

Działania finansowane z rozdziałów 85153 oraz 85154 realizowano na podstawie Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na terenie Gminy Choroszcz na rok 2018.

Głównym celem Programu było zapobieganie powstawaniu zachowań patologicznych związanych z uzależnieniami, poprzez wzmożoną edukację, kreowanie świadomości społecznej oraz promowanie pozytywnego postrzegania postaw trzeźwościowych i prozdrowotnych.

Program zakładał realizację celów poprzez:

- 1) prowadzenie działań systemowych niezbędnych do rozwiązywania problemów na poziomie instytucjonalnym – Urząd Miejski, Miejsko – Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej, jak i na poziomie środowiskowym – środowisko szkolne, lokalne, itp. oraz koordynację interwencji instytucjonalnych i środowiskowych,
- 2) promowanie pożądaných wzorców zachowań, edukację zdrowotną mieszkańców Gminy, pozyskiwanie partnerów, w tym mediów lokalnych w celu rzetelnego informowania o działaniach z zakresu profilaktyki, rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie,
- 3) rozbudowanie form profilaktyki poprzez upowszechnianie programów profilaktycznych oraz tzw. „dobrych praktyk”, zwłaszcza w środowisku szkolnym, poszerzenie działań sportowych, kulturalnych, opiekuńczo – wychowawczych i korygujących, szczególnie dla dzieci i młodzieży.

Realizując Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na terenie Gminy Choroszcz w 2018 roku podejmowano następujące działania:

1. Kontynuowano działania w ramach kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” – celem kampanii jest promowanie konstruktywnych postaw, zdrowego stylu życia oraz atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży zachowań prospołecznych, jako alternatywy wobec wielu patologii, szczególnie picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz stosowania przemocy. W czasie kampanii uczniowie wzięli udział w ogólnopolskim konkursie plastycznym pn. „Autoportret”, którego laureatem został uczeń Szkoły Podstawowej w Choroszczy. W ramach kampanii zakupiono materiały edukacyjne, które przekazano do szkół podstawowych.
2. W Szkołach Podstawowych w Choroszczy i w Złotorii kontynuowano zajęcia profilaktyczne przeprowadzane przez pedagoga szkolnego. Sfinansowano i zrealizowano programy profilaktyczne rekomendowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pn. „Debata” i „Cukierki”. Programami zostało objętych 7 klas szkoły podstawowej czyli 160 uczniów.
3. Zakupiono artykuły plastyczne i biurowe niezbędne do realizacji programu profilaktycznego „Unplugged” w Szkołach Podstawowych w Choroszczy i w Złotorii. Program skierowany był do młodzieży w wieku 12 – 14 lat i miał na celu ograniczenie inicjowania używania substancji psychoaktywnych – tytoniu, alkoholu, narkotyków.
4. W Szkole Podstawowej w Choroszczy odbyły się zajęcia profilaktyczne w formie prezentacji filmu i pogadanki na temat substancji psychoaktywnych pn. „Narkotyki – nie zamykaj oczu”. Celem zajęć profilaktycznych było dostarczenie wiedzy na temat działania dopalaczy oraz uświadomienie uczniom negatywnego wpływu dopalaczy na organizm i psychikę młodego człowieka. W zajęciach brało udział 150 uczniów.
5. Sfinansowano prowadzenie artystycznych zajęć pozalekcyjnych w Szkole Podstawowej w Złotorii – zajęcia ukierunkowane są na profilaktykę uzależnień poprzez edukację i rozwój pasji oraz zagospodarowanie czasu wolnego twórczością plastyczną. W ramach zadania sfinansowano wynagrodzenie opiekuna zajęć, zakup nagród za udział w różnego rodzaju konkursach, zakup artykułów plastycznych niezbędnych do realizacji zajęć.
6. Dofinansowano projekt profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej w Złotorii, rozwijający zainteresowania czytelnicze uczniów klas II – VI, ukazujący sposoby spędzania czasu wolnego bez używek i nałogów.
7. Dofinansowano wyjazd dzieci z klas VI i VII ze Szkoły Podstawowej w Złotorii na wycieczkę pn. „Poznaj siebie”. Wycieczka miała na celu integrację i aktywizację młodzieży oraz przekazanie treści związanych z problematyką uzależnień, wskazanie destrukcyjnego wpływu spożywania środków psychoaktywnych poprzez warsztaty wykorzystujące karty pracy: „Zadziwiam siebie, gdy poznaję – czyli o budowaniu poczucia własnej wartości”, „Poznaj siebie” oraz „Akceptuję siebie”.
8. Przekazano dofinansowania Miejsko – Gminnemu Centrum Kultury i Sportu w Choroszczy na różnego rodzaju działania profilaktyczne skierowane do rodzin, a w szczególności do dzieci z terenu Gminy Choroszcz („Choinka Miejska”, ferie zimowe i półkolonie letnie, konkursy tematyczne, program profilaktyczny pn. „Złodzieje życia”), a także działania profilaktyczne skierowane do dorosłych. Działalność MGCKiS propaguje integrację społeczną rodzin i formy spędzania wolnego czasu bez nałogów oraz zachęca do rozwoju pasji i zainteresowań.

9. Jak co roku wsparcie otrzymał działający na terenie gminy – Klub Abstynenta „WOLNOŚĆ”. Dofinansowaniem objęto następujące działania: wyjazd na Ogólnopolskie Spotkania Trzeźwościowe w Częstochowie, wyjazd na Licheńskie Spotkanie Alkoholików w Sanktuarium w Licheniu oraz na Dni Skupienia w Zakroczymiu. Dofinansowano także organizację spotkania w Choroszczy z okazji jubileuszu działalności Klubu, a także spotkanie wigilijne uczestników Klubu i ich rodzin. Ponadto, pokryto koszty prenumeraty dwumiesięcznika Ośrodka Apostolstwa Trzeźwości „Trzeźwymi bądźcie”, opłacono abonament RTV za odbiorniki znajdujące się w siedzibie Klubu, przegląd sieci telekomunikacyjnej oraz comiesięczne koszty usług platformy NC+.
10. przekazano dotacje Miejsko-Gminnemu Klubowi Sportowemu „Narew Choroszcz”, na realizację zadania publicznego pn. „GRAM, NIE PIJĘ 2018” i „GRAM, NIE PIJĘ 2018 II” Dotacja przeznaczona była na zorganizowanie wolnego czasu dzieciom, młodzieży i osobom dorosłym z terenu gminy Choroszcz poprzez systematyczne szkolenia w zakresie piłki nożnej, aktywizację osób, dbanie o zdrowie i kondycję, zapobieganie negatywnemu wpływowi rówieśników i ustrzeżenie osób biorących udział w zadaniu, od ewentualnej możliwości wpadnięcia w sidła uzależnień i patologii społecznych. W 2018 roku klub prowadził treningi i rozgrywki trzech grup wiekowych: seniorów, trampkarzy i orlików – w ramach organizowanej przez Podlaski Związek Piłki Nożnej (PZPN) rywalizacji. Treningi zespołów odbywały się 2 razy w tygodniu po 1,5h od poniedziałku do piątku, każda grupa wiekowa o innej godzinie lub w innej części boiska, na obiektach m.in.: Stadion Miejski, „Orlik” w Choroszczy, a także w okresie jesienno – zimowym na hali sportowej Szkoły Podstawowej w Choroszczy. Zespoły reprezentowały gminę Choroszcz poprzez uczestnictwo w rozgrywkach międzyklubowych na terenie województwa podlaskiego (około 20 rozgrywek i turniejów), dzięki którym dzieci i młodzież uczyła się systematyczności oraz zagospodarowały wolny czas i promowały trzeźwy tryb życia. W zadaniu brało udział 4 trenerów, którzy przypisani do określonej grupy, byli obecni na każdym jej treningu.
11. Doposażono drużyny piłkarskie działające na terenie Gminy Choroszcz w artykuły sportowe oraz stroje sportowe promujące abstynencję wśród sportowców, a także dofinansowano zakup strojów sportowych dla klasy sportowej w Szkole Podstawowej w Choroszczy.
12. Dofinansowywano organizacje pozarządowe i instytucje działające na terenie Gminy Choroszcz na rzecz społeczności lokalnej i promujące postawy trzeźwościowe (Szkolne Koło Caritas działające przy Szkole Podstawowej w Choroszczy, Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi w Choroszczy, OSP Złоторia, OSP Pańki, Ruch Światło – Życie, Stowarzyszenie Pamięć i Tożsamość „Skala”).
13. Prowadzono Punkt Konsultacyjny Uzależnień. Zawarto umowy zlecenia z certyfikowanymi specjalistami terapii uzależnień. Działalność Punktu skierowana jest do młodzieży i osób dorosłych uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób eksperymentujących i nadużywających substancji psychoaktywnych, osób współuzależnionych – członków rodzin dotkniętych problemem uzależnienia, osób doświadczających przemocy i osób stosujących przemoc. W 2018 roku udzielono 173 konsultacje dla 107 osób. Ponadto, zakupiono artykuły biurowe i materiały edukacyjne na potrzeby PKU.

14. Finansowano działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja liczy 9 członków, zwołała 10 posiedzeń, podczas których rozpatrywano 36 wniosków o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego. Wnioski złożone zostały przez osoby fizyczne, najczęściej członków rodziny osoby uzależnionej lub pracowników Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Przeprowadzono rozmowy interwencyjno – motywujące z osobami, wobec których wnioskowano o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, GKRPA występowała do sądu o poddanie leczeniu w/w osób w placówce uzależnienia od alkoholu. Ponadto, dofinansowano udział członków Komisji w szkoleniach mających na celu podniesienie kompetencji zawodowych, sfinansowano wynagrodzenie członków komisji, a także zakupiono artykuły biurowe i publikacje niezbędne do realizacji zadań.
15. Sfinansowano szkolenia dla pracowników realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi.

W ramach pozostałej działalności z zakresu ochrony zdrowia realizowano następujące działania:

1. W związku ze współpracą nawiązaną z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Białymstoku, rozpowszechniano informacje dotyczące prowadzonej akcji informacyjnej „Zaszczep się wiedzą” – promującej szczepienia ochronne.
2. W związku z nawiązaną współpracą z Instytutem Żywności i Żywienia kolportowano na terenie gminy Choroszcz, w tym w miejscowych szkołach, ulotki dotyczące zasad zdrowego żywienia.
3. Na bieżąco informowano mieszkańców gminy Choroszcz o akcjach z zakresu profilaktyki zdrowotnej i ochrony zdrowia, organizowanych przez różne instytucje zajmujące się ochroną i promocją zdrowia (m.in. o bezpłatnych badaniach, seminariach).
4. Nawiązano współpracę z firmą MEDICA Sp. z o.o., która w czerwcu 2018 r. przy Pl. Brodowicza przy Miejsko-Gminnym Centrum Kultury i Sportu w Choroszczy wykonywała badania mammograficzne w mammobusie, na rzecz kobiet w wieku 50 – 69 lat (badanie było bezpłatne, refundowane kobietom co 2 lata przez Narodowy Fundusz Zdrowia, nie było wymagane skierowanie lekarskie).
5. Nawiązano współpracę z firmą Virtus Wiesław Nalewajko, która dnia 15 czerwca 2018 r. przy Pl. Brodowicza przy Miejsko-Gminnym Centrum Kultury i Sportu w Choroszczy wykonała bezpłatne badania mammograficzne w mammobusie, na rzecz kobiet z gminy Choroszcz, będących w wieku 50 – 69 lat.
6. W ramach współpracy z „Gazetą w Choroszczy” oraz „Głosem Choroszczy” – w ramach posiadanych informacji związanych z promocją zdrowia i edukacją zdrowotną, przekazywane były materiały z zakresu zdrowia do zamieszczenia w ww. gazetach.
7. realizowano program polityki zdrowotnej „GRYPOODPORNİ 65+”. W ramach programu przeprowadzono otwarty konkurs ofert, wyłaniając realizatora szczepień przeciwko grypie. Adresatami programu GRYPOODPORNİ 65+ były osoby po 65. roku życia, zamieszkujące gminę Choroszcz, które wyraziły chęć uczestnictwa w programie, a ich stan zdrowia, ustalony po uprzednich badaniach kwalifikujących, pozwolił na podanie szczepionki przeciwko grypie sezonowej.
Szczepionki zostały zakupione i sprawdzone pod kątem posiadanych atestów i aktualności składu, przez realizującą szczepienia placówkę medyczną. Szczepienia były

wykonywane w pierwszej połowie września 2018 r. W ramach realizacji programu zaszczepiono 150 osób przeciwko grypie sezonowej i podniesiono ich wiedzę o grypie i infekcjach grypopochodnych, rozwijając tym samym poczucie ich odpowiedzialności za własne zdrowie. Dzięki realizacji programu, osobom zaszczepionym, zwiększono dostępność do świadczeń nierefundowanych przez NFZ oraz zapewniono ochronę przed grypą. Łączny koszt realizacji programu to kwota 6.000,00 zł.

8. Na podstawie uchwały Nr XXXVI/359/2018 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na realizację Programu Profilaktycznego „Zdrowy rozwój – dobry start”, zostały przekazane środki na przeprowadzenie przesiewowych badań słuchu, wzroku i wad postawy ciała uczniów z klas I szkoły podstawowej.

W okresie od 17 września do 16 października 2018 r. w ramach programu zostały przebadane dzieci ze Szkół Podstawowych w Kruszewie, Złotorii i Choroszczy. Badania były przeprowadzane w oparciu o przygotowany specjalnie do przesiewowych badań słuchu i wzroku, multimedialny program komputerowy „Słyszę i Widzę”, opracowany przez Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu, NZOZ Centrum Słuchu i Mowy „Medincus”, Instytut Narządów Zmysłów oraz w oparciu o Schemat Badania Postawy Ciała wg Kasperczyka.

Ponadto, w dniu 16 października 2018 r. w Szkole Podstawowej w Choroszczy został zorganizowany punkt konsultacyjny dla rodziców, gdzie zainteresowane osoby konsultowały wyniki badań swoich dzieci oraz uzyskały informacje dotyczącą adresów poradni laryngologicznych, okulistycznych, rehabilitacyjnych. Przebadano ogółem 97 dzieci, z czego 14 dzieci zostało skierowanych na pogłębioną konsultację do laryngologa, foniatry bądź audiologa, 32 dzieci skierowano na badanie okulistyczne, a 51 dzieci zostało skierowanych na pogłębioną diagnostykę u fizjoterapeuty lub lekarza ortopedy. Na realizację programu w 2018 r. wydatkowano 5.300,00 zł.

Sporządził:

Małgorzata Kiryluk

Kierownik Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choroszczy

Izabela Oniszczyk

Inspektor Urząd Miejski w Choroszczy